

men Flertallet her i Thinget giver ikke den Medhold, og jeg har ogsaa den Overtydning, at havde Thinget været fuldtalligt, vilde man heller ikke give den Medhold idag. Hvorledes det nu kan gaa, veed jeg ikke; men jeg trøfter mig med, at hvis det nævnte Vædringsforslag skulde blive forfattet, ster det, fordi Thinget ikke er fuldtalligt. Thi det maa man dog erkjende, at det er et naturligt Element, der i Reglen vil være tilstede ved Bændsynsmandsforetningerne, at ved disse Foretninger hør i det Hele taget de rent personlige Forhold, Billighedsahensynet, Billighedsmomentet komme frem; Sagsførerproceduren skal slet ikke have Noget at bestille med det. Det Samme gjælder, om end naturligvis i mindre Grad, det skal jeg indrømme, naar Sagen kommer for Landvæsenkommissionen og Overlandvæsenkommissionen, idet der idetmindste ved Landvæsenkommissionen er et juridisk Element tilstede i den paagjældende Embedsmand, som skal være tilstede, nemlig den paagjældende Foged. Jeg skal paa det Barmeste anbefale Vædringsforslaget under Nr. 6, og jeg skal jærlig opfordre de Medlemmer — forsaavidt de ere tilstede, thi ellers kunne de selvfølgelig ikke gjøre Noget —, der dengang vare imod, at Sagsførerne skulde kunne være tilstede ved Forligsmæglingen, til ogsaa i Fortsættelse af samme Opfattelse at stemme for Vædringsforslaget under Nr. 6. Man har spurgit, om det ikke var givet allerede ved den nuværende Forligslougivning, at Sagsførerne ere udelukkede, men det ere de ikke. Forligsloven af 10de Juli 1795 angaar kun den bestemte Lovbefalede Forligsinstitution og ikke det Spørgsmaal, om hvilket her er Tale. Jeg har hørt et æret Medlem sige, at han skulde nok afvise Sagsførerne, om de kom; de skulde ikke faae Lov til at møde, hvor han var Bændsynsmand, og han har været det, og har afviit dem, tror jeg endog, han sagde. Jeg har imidlertid den Opfattelse, at det var han ikke berettiget til. Man hører ogsaa af, hvad den sidste ærede Taler fremhævede, at ved Veiligheder, hvor han har været tilstede, har der været Sagsførere, og de have efter hans Mening gjort Skade. — Svad angaar det omtvistede Punkt: Magelæg, da skal jeg ikke komme dybt ind paa det. Jeg er ikke meget begejstret for tvungne Magelæg; jeg er ikke meget begejstret for Vædringsforslaget under Nr. 20, men endnu mindre for Vædringsforslaget under Nr. 21. Jeg skal forøvrigt ikke komme ind paa det Forslag, som det ærede Medlem (Vertelsen) har omtalt saa udsørligt, nemlig Vædringsforslaget under Nr. 20. Jeg tror ikke, at dette Vædringsforslag, der er fittet af Flertallet, i Reglen vil komme til Udsørelse; det vil kun staa som en Advarsel, som en Paamindelse til de Paagjældende om at enes, og de Paagjældende faae desuden saa mange Begunstigelser, naar de enes, at de ville gjøre det. Man kan være overbevist om, at de ville gjøre det i omtrent alle

Lilfælde. Det vil blive en Undtagelse, naar det ikke ster. Jeg tror heller ikke, at man i Kraft af Mindretallets Ret eller den Enkeltes Ret kan fastholde, at det er nogen Uret, der ster ved disse Magelæg; thi det er dog ved vor Lougivning som ved al Lougivning erkjendt, at den Enkeltes Ret maa vige for Flertallets og Samfundets Ret. Jeg skal nævne et ganske specielt Lilfælde. En Mand har f. Ex. en mindre Lod, som støder op til en meget større Eiendom, hvorover der gaar et Bændløb, som saa at sige ubelukkende gaar paa denne Eiendom, med Undtagelse af, at det berører den lille Lod, og at der saa igjen kommer nogle andre Lobber længere borte. Skulde nu, fordi denne enkelte Mand har et Bændløb, over hvilket han er Herre paa en temmelig stor Strækning, han have Ret til f. Ex. at afbenytte Bændet paa en saadan Maade, at det fortrædiger den lille Lod eller de andre, som ere i Besiddelse af Smaalodderne? Jeg mener Nei. Det er meget ofte, at en lille Rettelse i et Bændløbs Retning kan hjælpe til, at man faar en fortrinlig Bændafledning. Skulde nu den enkelte Mand være istand til at kunne forhindre en saadan fortrinlig Bændafledning, fordi man bliver nødt til at give Bækken eller Aaen en mere lige Retning? Jeg mener Nei. Jeg tror overhovedet ikke, at man i Lougivningen skal give den Glags Folk, der have saa grumme ondt ved at komme ud af det med deres Medmenneker, altsor store Rettigheder, og jeg kan ikke negte, at det forekommer mig, at man allerede ved Vædringsforslaget under Nr. 21 navnlig paa eet Punkt giver dem en vel stor Rettighed, nemlig den, at man siger til dem, at de ikke skulde finde sig i at tage imod Penge, medmindre man kan staffe dem Laan, som kunne blive staaende i 20 Aar. Det kan jo være en Mand, som Ingen vil have Noget at gjøre med, der skal have dette Laan, og det kunde da hende, at der under saadanne Forhold ikke blev Andet at gjøre end at give ham Pengene istedetfor at staffe ham Laan. Den Bestemmelse synes jeg ikke videre om, men som sagt, jeg skal paa den anden Side erkjende og indrømme, at ogsaa ved Magelæg efter Forslaget under Nr. 20 kan det naturligvis ikke garanteres, at der ikke kan ste Feilgreb. Men i Hovedsagen søler jeg mig overbevist om, at man vil komme ud af det med denne Bestemmelse, idet den mange Gange vil hjælpe til, at man faar en bedre Bændafledning og maaffe lige saa ofte vil føre til, at der indvindes betydeligt Land. Enhver, der kjender til Forholdene, veed, hvorledes Bække og Aaer gaa i Snoninger paa den uimeligste Maade, hvorved en Masse Jord gaar tilspilde, og i flige Lilfælde hør sikkert ikke en enkelt Mand's Myndighed kunne forhindre, at Noget, der er til Gavn for Mange, kan udsøres.

Svad Lovforslaget i det Hele angaar, da stemmer jeg med Glæde for dette, selv om der kan være Et og Andet i det, som jeg ikke synes